

synes at være saa selvfølgelig, at naar Udbyttet skal deles i Forhold til Marketal, skulle ogsaa Udgifterne ved Fangsten og ved Anskaffelse og Vedligeholdelse af de til Fangsten nødvendige Redstaber deles. Jeg tror, at det er selvfølgelig. Jeg er overbevist om, at der ikke eksisterer en eneste Vedtægt oppe Færøerne, hvor man har ordnet Fangsten i Urer og Bjerge, uden at der i den findes optaget Deling af Fangsten i Marketal, efter at der er trukket fra, hvad der skal være til Bøen — man kan dele det paa forfællig Maade — og at man ogsaa har tilsvarende Regler med Hensyn til Redstaber o. s. v. Men jeg vil imidlertid kun gøre opmærksom paa, at denne Sætning her taler netop om de Tilfælde, hvor der ingen Vedtægt er oprettet, hvor Forholdet altsaa er det, at andet Membrum kommer til Anvendelse, om Oprettelsen af en Vedtægt. Men hvorledes er Forholdet, hvor der ikke er en saadan Vedtægt? Ja, det gaar maaste uden Vedtægt, idet man, hvad der er det almindelige, fanger i Forening, og i Forening deler Udgifterne. Men sæt nu, at der ikke er en Vedtægt og — jeg ved, at saadanne Tilfælde ere forekomne deroppe — en eller to Lodsejere sige: Da det ligger i Fællig, og der ingen Vedtægt er, bryde vi os ikke om at faa det, vi drive Sagten for os selv! Her er der et Tilfælde, hvor ikke alle Bygdens Folk behøve at være med, nu anstafte vi de fornødne Redstaber og drive Sagten for os selv. Som Reglen her staar, er det en meget praktisk Regel, der vil bidrage til at fremtvinge Overenskomster; thi hvor der ingen Vedtægt er oprettet, deles den Fangst, der indvindes, efter paagældende Brugs Marketal. Dette vil føre til, at naar en eller to Lodsejere ville drive Sagten, komme de, som Lovforslaget er, til at dele Udbyttet med de andre. Men skal man saa kunne forlange, at de andre for at faa denne Del skulle være pligtige til at tage Del i Udgifterne til Anskaffelse af disse enkelte Sjeres Redstaber uden at have Del i Fangsten og uden at have Bestemmelse om Redstavernes Anskaffelse, Vedligeholdelse o. s. v.? Saa Fald vilde man komme ind paa noget, som fornuftigvis ikke kan være Meningen. Meningen maatte dog vel være, at naar en fanger uden Vedtægt, maa han dele med de andre; men Udgifterne til de Redstaber, om hvilke Udgifter han ikke har raadført sig med

andre, maa han selv bære. Kommer det imidlertid til at staa saaledes, og skal det forstaaes paa den Maade, jeg siger, vil det faktisk føre til at hindre de Overenskomster, som det har været Loven om at gøre at staffe til Beje. Jeg fremdrager dette Eksempel, fordi jeg kender noget til Forholdene deroppe. Der kan være mange Indvendinger mod Forholdene der, men man kan være overbevist om, at Færøerne ere et i høj Grad demokratisk Samfund, og der er ikke Tale om, at Sagtinget vil tage Beslutninger, der gaa ud paa at stille den ene ugunstig i Forhold til den anden. De ere i Virkeligheden alle deroppe Almuesfolk, og man kan derfor rolig overlade alt til Grandestævnerne. Paa dette stemmes der nemlig i disse Tilfælde haade efter Person og efter Marketal, saaledes at der skal være Flertal i begge Henseender for at kunne tage en Beslutning. Derved vil Smaamanden være tilstrækkelig sikret. — Hvad angaar Endringsforslagene til §§ 17 og 18, har jeg ikke noget mod det til § 18. Det er et af de Tilfælde, hvor Rigsdagen naturligt kan sige, at hvorledes Forholdene end ere paa Færøerne, kunne vi dog ikke gaa med til at tage en saadan Bestemmelse, da den strider mod vor almindelige Lovgivning. Vi ville ikke, at der skal gives Dufør til Angiverne, og derfor stryge vi Bestemmelsen derom. Den ærede Ordfører sagde, at Grunden til, at man foreslog Bøderne i § 17 forandrede, var en Sammenligning med Sætterne for lignende Forseelser i Moderlandet. En saadan Sammenligning kunne vi netop ikke bruge her. Vi have her at gøre med ganske ejendommelige Forhold og, hvad der passer hermed, passer ikke deroppe. Kunde man gøre det, vilde jeg for øvrig finde det meget naturligt, om man halvere de Bødeløbene, fordi Pengene deroppe vel ere dobbelt saa meget værd som hermede, men her er der særlige Forhold, hvor der trænges til høje Bøder. Det ærede Udvalg har ogsaa højet sig for mit Dufør ved ikke at nedsætte Maksimum, 200 Kr. Sagen er nemlig den, at der her er Trang til højere Bøder. Der er nemlig for det første ikke her Særeje. Hvor der er Særeje skal nok Sagt Herren i hvert enkelt Tilfælde passe paa, at man ikke kræfter hans Sagtret, og i fornødent Fald stride ind; men paa Færøerne er ikke nogen enkelt Mand kaldet til at varetage hele Bygdens Løb. For